

Mødedokument

B8-0142/2017

8.2.2017

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af Kommissionens redegørelse

jf. forretningsordenens artikel 123, stk. 2

om indgåelse af CETA-aftalen mellem EU og Canada
(2017/2525(RSP))

Yannick Jadot, Ska Keller, Heidi Hautala, Bart Staes, Igor Šoltes, Martin Häusling, Josep-Maria Terricabras, Claude Turmes
for Verts/ALE-Gruppen

Europa-Parlamentets beslutning om indgåelse af CETA-aftalen mellem EU og Canada (2017/2525(RSP))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til Rådets anmodning om godkendelse af indgåelsen af den samlede økonomi- og handelsaftale (CETA) mellem Canada på den ene side og Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den anden side (C8-0438/2016),
- der henviser til forretningsordenens artikel 123, stk. 2,
- A. der henviser til, at ratifikationsproceduren i Parlamentet bør suspenderes, indtil vigtige juridiske og institutionelle spørgsmål vedrørende CETA er blevet afklaret;
- B. der henviser til, at der fortsat hersker usikkerhed om, hvorvidt CETA er forenelig med EU-traktaterne, navnlig på grund af medtagelsen af et investeringsdomstolssystem; der henviser til, at denne usikkerhed ikke bliver afhjulpel med den forestående udtalelse fra Den Europæiske Unions Domstol i sagen udtalelse 2/15 vedrørende spørgsmål om kompetence i frihandelsaftalen mellem EU og Singapore;
- C. der henviser til, at der også hersker usikkerhed med hensyn til den retlige værdi af en række supplerende erklæringer, der er knyttet til CETA, og som blev afgivet som en fælles erklæring fra Canadas regering og Europa-Kommissionen, erklæringer fra Rådet og erklæringer fra individuelle EU-medlemsstater, hvoraf nogle er i modstrid med hinanden;
- D. der henviser til, at Belgiens regering har meddelt, at den agter at anmode om en udtalelse fra Den Europæiske Unions Domstol om CETA-aftalens forenelighed med EU-traktaterne i lyset af Domstolens udtalelse 2/15, der forventes afgivet i april eller maj 2017;
- E. der henviser til, at den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning fra april 2016 stadig mangler at blive operationaliseret med hensyn til punkt 40 om internationale aftaler, og at denne mangel på operationalisering medfører usikkerhed om Parlamentets tilsyn vedrørende afgørelser truffet af CETA's blandede udvalg, som har vide skønsebeføjelser til at ændre vigtige bilag til CETA;
- F. der henviser til, at Udvalget om Konstitutionelle Anliggender (AFCO), Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling (FEMM) og Økonomi- og Valutaudvalget (ECON) havde besluttet at afgive udtalelse til Udvalget om International Handel (INTA) som korresponderende udvalg, men ikke fik tilladelse af Parlamentets formand til at gøre dette på grund af den meget stramme tidsplan for sagen;
- G. der henviser til, at udover den dårlige timing for ratificeringsproceduren som følge af de ovennævnte uafklarede spørgsmål er der et voksende antal europæiske borgere, der kræver gennemgribende ændringer i EU's handelspolitik og afviser gammeldags handelsaftaler som CETA som uegnede til at skabe bæredygtige virkninger i form af

velstand for mennesker og miljø;

1. nægter at godkende indgåelsen af CETA-aftalen af følgende grunde:

CETA kan underminere det europæiske demokrati

- a) CETA indeholder en revideret udgave af tvistbilæggelsesproceduren mellem investor og stat (Investment Court System – ICS/investeringsdomstolssystem), som stadig ikke kan beskytte grundlæggende principper om demokrati og retsstaten. Aftalen tillader kun, at klager indgives af udenlandske investorer, den er baseret på særdeles omfattende rettigheder for udenlandske investorer, og den sætter det grundlæggende internationale retsprincip om forudgående udtømmning af de nationale retsmidler ud af kraft. De Grønne er imod et sådant unødvendigt parallelt retssystem, der prioriterer private udenlandske investeringer højere end den indenlandske offentlige interesse;
- b) CETA indeholder et kapitel om reguleringsmæssigt samarbejde, der underordner et ubegrænset område af eksisterende og fremtidig primær og sekundær lovgivning afskaffelsen af unødvendige hindringer for handel og investeringer. Underordning af lovgivning under en primær prøvning af, hvorvidt noget er økonomisk nødvendigt, kan resultere i et skub i retning af deregulering eller i en forringelse af standarder. De Grønne er imod en vision, hvor demokratisk lovgivning blot er en økonomisk omkostningsfaktor i forbindelse med et bestemt tredjeland;
- c) Kombinationen i CETA af krav vedrørende reguleringsmæssigt samarbejde og konstante juridiske trusler for reguleringsorganerne via investeringsdomstolssystemet vil sandsynligvis fremme en fastlåsnings af de nuværende standarder og samtidig skabe en dæmpende effekt på ethvert fremtidigt lovgivningsmæssigt initiativ, der fremmer omfordelingspolitik til støtte for den offentlige velfærd eller miljøet. De Grønne mener, at det er absolut nødvendigt at opretholde og udvide alle demokratiske rum i Europa for at tage ambitiøse lovgivningsmæssige skridt med det sigte at vende udviklingen hvad angår klimaforandringer, den øgede sociale forvridding, uhæmmet investorspekulation og undergravningen af den offentlige velfærd, i stedet for at begrænse sådanne initiativer ved at undertegne en retligt bindende international aftale, som har en direkte andel i alle disse spørgsmål;

CETA kan underminere de europæiske miljøstandarder og en grøn energiomstilling

- d) Canada har en lang tradition for at tage retlige skridt mod EU's og medlemsstaternes miljølovgivning i WTO og at være fundamentalt imod REACH og EU-lovgivningen om pesticider. CETA, hvis vigtigste mål er at udrydde handelshindringer, vil uvægerligt gøre denne situation værre, uanset eventuelle forsikringer om retten til at lovgive. Dette forværres yderligere ved, at investorerne gives ret til at sagsøge stater, samtidig med at forpligtelserne vedrørende miljøstandarder stadig ikke kan håndhæves. I en sådan sammenhæng er det meget foruroligende, at CETA ikke afspejler forsigtighedsprincippet. I stedet for stilles der i CETA krav om forsigtighed ved at henvise til internationale aftaler, der ikke omfatter dette princip, f.eks. Codex Alimentarius. De Grønne er imod enhver international aftale, som bringer den fulde overholdelse af forsigtighedsprincippet, som er forankret i EU-traktaterne, i fare;

- e) CETA indeholder en samarbejds mekanisme med det formål at revidere og harmonisere GMO-regler på en måde, der vil forringe de nuværende EU-standarder, anvendelsen af dem og den fremtidige udvikling af dem. Det udtrykkelige mål er at "fremme effektive videnskabeligt baserede godkendelsesprocesser for bioteknologiske produkter", en formulering, der direkte anfægter den risikobaserede definition af forsigtighedsprincippet. De Grønne er imod enhver international aftale, som kunne åbne døren for GMO'er;
- f) Canada er hjemsted for mere end halvdelen af verdens mineselskaber og fører en aktiv politik for at eksportere brændstoffer udvundet af stærkt forurenende tjæresand. Den canadiske regering har med succes benyttet CETA-forhandlingerne til at undergrave de ambitiøse 2011-mål i EU's direktiver om brændstofkvalitet, således at det er tilladt at importere brændstoffer fra canadisk tjæresand. I en sådan sammenhæng er det meget foruroligende, at CETA-forpligtelserne vedrørende miljømæssige standarder stadig ikke kan håndhæves. De Grønne er imod enhver aftale eller lovgivning, der fastlåser EU i en situation, hvor den fossile energiforsyning fortsættes, og EU's klimamål er truet;

CETA kan underminere europæiske offentlige velfærdsstandarder

- g) CETA indeholder som standard liberalisering af tjenesteydelser (jf. den negative liste over liberaliseringsforpligtelser vedrørende tjenesteydelser) med utilstrækkelige undtagelser for offentlige tjenester. I EU og Canadas fælleserklæring understreges parternes ret til at definere offentlige tjenesteydelser og den måde, hvorpå de leveres og reguleres, herunder tilbageførelse af dem til offentligt regi. Imidlertid omfatter undtagelsen ikke muligheden for at forskelsbehandle mod allerede etablerede tjenesteydere i forbindelse med tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, og muligheden for investorklager. De Grønne er imod tilgangen med den negative liste som sådan, eftersom det begrænser de fremtidige politiske valg inden for dette meget dynamiske og vigtige segment af de økonomiske aktiviteter;
- h) Tilgangen med den negative liste i forbindelse med forpligtelserne i CETA vedrørende tjenesteydelser indeholder en "status quo-klausul" og en "bordet fanger-klausul", således at politisk nødvendige forskelle i national behandling ikke kan bringes tilbage under en bestemt grad af liberalisering. De offentlige tjenester er ganske vist undtaget fra disse klausuler, men det kan meget vel være, at tjenesteydelser, der i dag leveres kommercielt, f.eks. energi, kommunikation, forsikring eller dele af sundheds- og uddannelsestjenester, bliver nødt til at blive leveret som tjenesteydelser af almen økonomisk interesse i fremtiden. De Grønne mener, at det er nødvendigt at holde alle politiske muligheder åbne for at tilpasse vores samfund til de servicesamfund, som er under udvikling;

CETA kan underminere europæiske sociale standarder

- i) CETA er baseret på økonomiske konsekvensanalyser, som ikke i tilstrækkelig grad tilgodeser beskæftigelsesmæssige virkninger, da de anser fuld beskæftigelse og ubegrænset mobilitet for arbejdsstyrken som uafhængige variabler i modellerne. Dette er en mangel, og i modsætning dertil viser bæredygtighedsvurderingen fra 2011 en omfordelingseffekt til fordel for kapitalejere og betydelige sektormæssige forskydninger, der i sidste ende kan føre til en stigning i langtidsledigheden. Da konkurrenceforbedringer ses som den vigtigste vækstfaktor, må man forvente yderligere

sociale forvridning og en samtidig udvidelse af indkomstkløften mellem ufaglært og faglært arbejdskraft og dermed øget ulighed og øgede sociale spændinger. De Grønne går ind for en proaktiv europæisk politik, hvor man identificerer områder med bæredygtige, jobskabende og fremtidsorienterede produktive aktiviteter, som så lægges til grund for EU's handelspolitik og ikke omvendt;

- j) CETA indeholder et særligt kapitel om handel og arbejde, der ganske vist hilses velkomment, men ikke er egnet til at beskytte europæiske sociale standarder. I dette kapitel anføres, at man vil respektere, fremme og realisere de fire grundlæggende principper i ILO-erklæringen fra 1998 og fremme og respektere ILO-erklæringen fra 2008 om en dagsorden for anstændigt arbejde, men dette må betragtes som værende under det minimumsniveau for sociale standarder, som kan accepteres i en handelsaftale mellem højtudviklede industrilande. Som et minimum bør der i CETA henvises til ILO's otte grundlæggende arbejdsstandarder, der skal ratificeres, gennemføres i national ret og anvendes effektivt, såvel som til gennemførelse og implementering af dagsordenen for anstændigt arbejde. Derudover kan dette kapitel ikke håndhæves inden for rammerne af CETA's tvistbilæggelsesordning. De Grønne nægter at betragte arbejdskapitlet i CETA som et meningsfuldt fremskridt i beskyttelsen af sociale standarder gennem en handelsaftale;

CETA kan underminere et bæredygtigt europæisk landbrug

- k) Ved delvis liberalisering af tariffier bidrager CETA til intensivering og overproduktion i følsomme landbrugssektorer såsom sektorerne for oksekød, svinekød og mejeriprodukter. Dette vil få negative følger for små familiebrug på begge sider af Atlanten og for bæredygtige landbrugsmetoder i almindelighed. De Grønne tager afstand fra udviklingen hen imod stadig mere udbredt anvendelse af landbrugsarealer, der ikke er nødvendig af hensyn til fødevarer sikkerheden. Sådanne tiltag forstyrrer den følsomme økologiske balance, lægger yderligere pres på producenter med hensyn til at have konkurrencedygtige priser og underminerer fundamentet for et multifunktionelt landbrugssystem, som er til gavn for alle borgere;
- l) CETA indeholder ingen bestemmelser om dyrevelfærd, bortset fra en opfordring til udveksling af oplysninger, ekspertise og erfaringer med henblik på at fremme samarbejde om dyrevelfærd. Eftersom samhandelen med animalske produkter uden tvivl vil vokse som følge af den delvise liberalisering af tariffier, vil Canadas svage standarder for dyrevelfærd i landbruget udgøre en konkurrencemæssig prisfordel for deres virksomheder. Dette vil lægge pres på opretholdelsen af de relativt højere, og derfor dyrere, standarder i EU. De Grønne er imod handelsaftaler, som ikke anerkender dyr som følende væsener og ikke effektivt forhindrer de værste former for mishandling;

CETA kan underminere en fremsynet europæisk industripolitik

- m) CETA indeholder bestemmelser, der forbyder parterne at kræve, at udenlandske investorer og tjenesteydere lægger en del af deres produktive indkøb lokalt eller sælger en del af deres produktion lokalt. Dette forbud omfatter i et vist omfang også offentlige indkøbsprogrammer, der gennemføres af udenlandske leverandører, og begrænser dermed i stort omfang skabelsen af merværdi i lokalsamfundene, opbygningen af tværnationale innovative netværk og overførsel af viden. WTO-reglerne forbyder også krav om lokalt indhold, og derfor skal det, at en handelsaftale mellem to af verdens mest

avancerede økonomier gentager dette forbud i en situation, hvor de står over for fælles udfordringer i forbindelse med omstillingen til en grøn økonomi og behovet for at fremme innovative tværnationale produktionsordninger, ses som en forspildt chance. De Grønne står for en europæisk industripolitik, der ved hjælp af investeringer i offentlige strukturer skaber lokal merværdi og bæredygtig beskæftigelse, som er i stand til at bære omkostningerne i forbindelse med omstillingen til en grøn økonomi;

- n) CETA indeholder ikke et eneste kapital med specifikke foranstaltninger til støtte for SMV'er. De positive virkninger af omkostningsreduktioner ved hjælp af det reguleringsmæssige samarbejde inden for CETA er ganske vist stærkere for SMV'er end for større virksomheder, men denne virkning er begrænset på grund af det begrænsede antal SMV'er, som deltager i international handel. Langt over halvdelen af værdien af eksporten er koncentreret hos blot 1 % af eksportørerne, som er store virksomheder. Dertil kommer, at den velfærd, der skabes af CETA, i de fleste tilfælde ikke vil være en følge af øget handel, der afspejler yderligere muligheder for nye markedsdeltagere, men af omlægninger i handelen som følge af den øgede konkurrence. De fleste SMV'er er underleverandører til større virksomheder, og derfor mærker de et øget konkurrencepres. De vil derfor få brug for hjælp, og den er der ikke taget højde for i CETA. De Grønne er imod yderligere handelsaftaler, der fremmer store multinationale selskabers interesser. En fremsynet europæisk industripolitik er baseret på stærkt innovative netværk af små producenter, som rækker ud over grænserne ikke blot efter flere markeder, men først og fremmest for at tilegne sig viden;
 - o) CETA fastholder den nuværende europæiske lovgivning om offentlige indkøb gennem en bindende international aftale på et tidspunkt, hvor det er nødvendigt med en fremsynet vision for offentlige investeringer i store grønne infrastrukturer. En sådan vision vil indebære en revision af EU's lovgivning om offentlige indkøb, som i øjeblikket er baseret på princippet om internationalt offentligt udbud som standard. Omstillingen til en grøn økonomi er bydende nødvendig, men bliver dyr. Offentlig støtte til en sådan omstilling vil kun eksistere, hvis de nødvendige supplerende indtægter tilvejebringes via konkrete yderligere indtægter og jobsikkerhed, som skal skabes på lokalt plan. Medtagelse af miljømæssige og sociale kriterier i udbudsprocedurer, således som det er omhandlet i den supplerende fælleserklæring, og fastsættelse af højere tærskelværdier for internationale udbud er vigtigt, men ikke tilstrækkeligt. De Grønne er imod medtagelsen af kapitler om offentlige udbud i internationale handelsaftaler;
2. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget samt Canadas regering og parlament.